

MASZYNISTA

ORGAN ZWIĄZKU
ZAW. MASZYNISTÓW
KOLEJOWYCH

PISMO ZAWODOWE, POŚWIĘCONE SPRAWOM MASZYNISTÓW I KOLEJNICTWU

Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca. Redakcja i Administracja Warszawa, Chmielna 9 m. 9, tel.: 195-28 i 539-00, Konto czekowe P. K. O. 3585. Cena pojedynczego numeru 25 groszy. Członkowie Związku otrzymują czasopismo bezpłatnie. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Anonimów nie uwzględnia się. Ceny ogłoszeń na ostatniej stronie.

TREŚĆ NUMERU: XI Walny Zjazd Delegatów Z. Z. M. — Spółdzielczość. — Sprawy służbowe: Wyjaśnienia do przepisów o przejazdach i przewozach ulg. Wyjaśnienia do § 107 pragmatyki. — Życie Związkowe: Interwencje i wystąpienia. — Wspomnienia pośmiertne. — Podziękowania. — Ogłoszenia.

XI WALNY ZJAZD DELEGATÓW Z. Z. M. JASTRZĘBIE-ZDRÓJ 7-8 SIERPNI 1931 R.

WRAŻENIA OGÓLNE.

Wysokie wyrobienie organizacyjne naszego Związku daje się zauważyć na każdym Walnym Zjeździe Delegatów; na szczególne podkreślenie zasługuje jednak XI-ty Walny

Zjazd, gdzie obrady toczyły się z całym zrozumieniem chwili obecnej.

Zaufanie do władz związkowych wzrasta z roku na rok, co zostało uwidocznione przez powołanie Prezydium Związku jednogłośnie do

Prezydium Zjazdu. Delegaci wysłuchali sprawozdania Prezydium Związku i Zarządu Głównego z powagą, rozumiejąc, że chwila bieżąca jest groźna i ciężka, gdyż ostatnie obniżki poborów sięgające do

Dom wypoczynkowy Maszynyistów Kolejowych w Jastrzębiu-Zdroju, w którym odbywały się obrady XI Walnego Zjazdu Delegatów Z. Z. M.

40% zachwiały pewność jutra. W dyskusji przebijała troska o los rodzin przed nadchodzącym sezonem szkolnym i zimą, w którym to okresie niezbędne wydatki zwiększają się; przy obecnej obniżce poborów czeka nas głód i nędza oraz pozbawienie możliwości kształcenia dzieci. To też Zjazd w swoich uchwałach postanowił wspólnie z innymi Związkami walczyć, domagając się od Prezydium Związku i Zarządu Głównego natychmiastowej akcji, mającej na celu przywrócenie poprzednio posiadanych poborów. Zjazd wzywa Centralną Komisję Związków Zawodowych, której jest członkiem do udzielenia pomocy w akcji ekonomicznej Związkowi Kolejowym, przez co Zjazd podkreślił swoją solidarność z całą klasą pracującą zorganizowaną w tej Centrali. Wreszcie Zjazd podkreślił, że poprawa naszego bytu zależna jest przede wszystkim od nas samych, o ile potrafimy silnie się zorganizować, gdyż tylko z silną organizacją wszyscy się liczą, dlatego też XI Walny Zjazd wzywa wszystkich członków do sumiennego spełniania swych obowiązków organizacyjnych, zaprzestania wszelkich waśni i skupienia się wszystkich bez wyjątku pod jednym sztandarem Z. Z. M. z hasłem wywalczenia sobie ludzkich praw, dających gwarancję naszej egzystencji.

PRZYGOTOWANIA DO ZJAZDU.

Przygotowaniami do Zjazdu zajął się Prezes Okręgu Katowickiego kol. Sobczak, wspólnie z Zarządem Okręgu i Zarządem Koła. Obrady toczyły się w sali własnego domu wypoczynkowego, którego fotografię załączamy. Delegaci poszczególnych Okręgów zasiadali przy oddzielnych stołach tak, że byli ze sobą stale w kontakcie i mieli możliwość swobodnego porozumiewania się. Sala ładna, duża, dobrze wentylowana przybrana była zielenią, sztandarami oraz napisem pośrodku sceny „Cześć ZZM.". Delegaci zamieszkiwali częściowo w Domu Wypoczynkowym, częściowo lokowani byli w pensjonatach prywatnych.

Dzięki niestrudzonej pracy i umiejętności organizacji kol. Sobczaka wszystko szło składnie ku zadowoleniu delegatów.

Przed Zjazdem Prezydium rozesało delegatom drukowane sprawozdanie oraz porządek obrad. Na Zjeździe wręczono delegatom wnioski postulatywne, finansowe, organizacyjne, dyspozytorów, oraz projekt budżetu, — co dało im możliwość zaznajomienia się z nimi i przemyślenia przedtem zanim weszły pod obrady Zjazdu.

I DZIEŃ OBRAD.

Obrady XI-tego Walnego Zjazdu Delegatów Z. Z. M. toczyły się w sali domu wypoczynkowego dla maszynistów kolejowych Okręgu Katowice. O godz. 10-ej rano otworzył

Zjazd Prezes Związku kol. Borkowski, stwierdzając, iż na Zjazd przybyli delegaci ze wszystkich Kół oprócz Skalmierzyc i Grodna, zatem wszelkie uchwały jakie na Zjeździe zapadną są prawomocne. Następnie wita delegatów i gości w osobach Dyrektora K. P. Katowice, p. inż. Niebieszczańskiego, p. Starostę, przedstawicieli DOKP. Katowice; p. dr. Kaczorowskiego oraz p. Radcę Dąbrowskiego, przedstawiciela D. O. K. P. Poznań, p. inż. Ciesielskiego, Naczelnika par. Katowice, p. Gusa, przedstawiciela Oddziału Mechanicznego Katowice, p. Kołka, Prezesa Centralnej Komisji Związków Klasowych, tow. Kwapińskiego, przedstawicieli Związku Zawodowego Kolejarzy, tow. Gryłowskiego i Bartora, p. mec. Zaczyńskiego z Warszawy oraz p. mec. Aschenbrennera z Krakowa.

Po powitaniu gości Prezes Zw. odczytuje listę zmarłych w okresie ubiegłym członków Związku, których pamięć uczcili obecni przez powstanie.

LISTA ZMARŁYCH.

Okręg Warszawski.

Gaworski Józef — Warszawa-Główna dn. 4.V.1931 r.
 Wilamowski Jan — Warszawa-Główna dn. 18.XII.1929 r.
 Łepkowski Paweł — Warszawa-Główna dn. 3.III.1930 r.
 Lewandowski Franciszek — Warszawa - Główna 27.XI.1930 r.
 Popławski Stefan — Warszawa-Główna dn. 1.III.1930 r.
 Sosowski Florjan — Warszawa-Główna dn. 16.XII.1929 r.
 Śmieszny Władysław — Warszawa - Główna dn. 4.X.1929 r.
 Stepnowski Wacław — Warszawa - Główna dn. 6.II.1930 r.
 Jasiński Cyprjan — Warszawa - Wschodnia dn. 1.III.1930 r.
 Medyński Kazimierz — Warszawa - Wschodnia dn. 21.VIII.1929 r.
 Ostaszewski Walenty — Warszawa - Wschodnia dn. 30.III.1931 r.
 Zalewski Józef — Warszawa-Wschodnia dn. 15.V.1931 r.
 Jerozolimski Szlama — Warszawa - Wschodnia dn. 9.X.1929 r.
 Konareki Sergiusz — Warszawa - Wschodnia dn. 5.V.1930 r.
 Skórzewski Józef — Warszawa-Praga dn. 24.IX.1930 r.
 Rymarczyk Stanisław — Warszawa-Praga dn. 20.V.1931 r.
 Majewski Bronisław — Warszawa - Gdańska dn. 4.X.1929 r.
 Zychowski Marjan — Piotrków dn. 7.II.1931 r. zginął w katastrofie.
 Kubiński Antoni — Piotrków dn. 30.VI.1929 r.
 Dominiak Adam — Piotrków dn. 26.VIII.1930 r.
 Karasiński Antoni — Piotrków dn. 19.V.1930 r.
 Prybe Brunon — Piotrków dn. 17.XII.1929 r.
 Potrzebowski Roman — Piotrków dn. 4.III.1930 r.
 Kački Eugeniusz — Piotrków dn. 23.II.1930 r.

Jurkowski Karol — Piotrków dn. 5.IX.1930 r.

Szwoch Władysław — Piotrków dn. 27.XI.1930 r.

Staszewski Bolesław — Piotrków dn. 27.VII.1929 r.

Olszewski Julian — Piotrków dn. 3.IX.1929 r.

Klimkowski Stanisław — Sosnowiec dn. 14.VIII.1930 r.

Kowalski Antoni — Sosnowiec dn. 25.III.1930 r.

Szostek Marceli — Sosnowiec dn. 23.XI.1929 r.

Wieczorek Karol — Sosnowiec dn. 16.II.1931 r.

Strug Wacław — Częstochowa dn. 2.II.1930 r.

Janicki Józef — Kutno dn. 6.VII.1929 r. zginął w katastrofie.

Skrzetuski Józef — Kutno dn. 1.VII.1929 r.

Staniszewski Wincenty — Kutno dn. 13.VI.1929 r. zginął w katastrofie.

Wileński Zygmunt — Łódź-Kalińska dn. 28.I.1931 r.

Szponder Antoni — Łódź-Kalińska dn. 14.VIII.1929 r.

Kozanecki Zygmunt — Łódź-Kalińska dn. 30.X.1929 r.

Sujko Władysław — Siedlce dn. 18.IV.1930 r.

Marciniak Stanisław — Ostrołęka dn. 7.IV.1931 r.

Koziarek Aleksander — Kołuszki dn. 7.V.1931 r.

Strubel Aleksander — Kołuszki dn. 4.IX.1930 r.

Lamczak Wacław — Kroczyce dn. 18.III.1930 r.

Mroczkowski Apoloniusz — Maczki dn. XII.1930 r.

Okręg Radomski.

Kwietniewski Józef — Lublin dn. 12.IX.1929 r.

Raca Józef — Lublin dn. 7.VI.1929 r.

Majewski Bolesław — Lublin dn. 2.V.1930 r.

Skłodowski Wacław — Lublin dn. 21.VI.1929 r.

Rojek Feliks — Skarżysko dn. 2.XII.1930 r.

Budzyński Józef — Strzemieszyce dn. 14.I.1931 r.

Dworak Franciszek — Strzemieszyce dn. 14.II.1930 r.

Pawełko Kazimierz — Kowel dn. 5.XII.1929 r.

Rymarczyk Stanisław — Kowel dn. 6.V.1931 r.

Krajewski Julian — Kielce dn. 18.I.1930 r.

Orliński Klemens — Kielce dn. 15.VIII.1929 r.

Szuwarski Marjan — Zdobunów dn. 30.VIII.1929 r.

Wysoczyński Stanisław — Dęblin dn. 27.X.1929 r.

Rybczyk Jan — Włodzimierz dn. 10.III.1930 r.

Okręg Wileński.

Baliński Władysław — Wilno dn. 23.XI.1930 r.

Hryniewicz Edward — Wilno dn. 26.IV.1931 r.

Sielicki Jan — Wołkowyż dn. 10.II.1931 r.

Zamorski Antoni — Brześć n/Bug. dn. 15.IV.1931 r.

Gindzis Antoni — Brześć n/Bug. dn. 28.X.1929 r.

Galski Eugenjusz — Białystok dn. 29.VII.1929 r.

Lewko Bronisław — Białystok dn. 21.I.1930 r.

Czaplicki Kazimierz — Grodno dn. 26.X.1930 r.

Zakiewicz Bolesław — Grodno dn. 30.X.1930 r.

Pietraszko Władysław — Czeremcha dn. 16.VII.1929 r.

Wojciechowski Bronisław — Czeremcha dn. 15.II.1931 r.

Okręg Poznański.

Leński Karol — Poznań dn. 6.V.1930 r.

Szczepaniak Franciszek — Poznań dn. 23.III.1931 r.

Kieśllich Józef — Ostrów dn. 4.XI.1930 r.

Graja Marcin — Ostrów dn. 20.V.1931 r.

Boznański Mieczysław — Gniezno dn. 10.XI.1930 r.

Kubiak Władysław — Gniezno dn. 18.XI.1930 r.

Wesołowski Józef — Inowrocław dn. 7.XII.1929 r.

Okręg Gdański.

Łukasiewicz Rudolf — Tczew dn. 7.VI.1930 r.

Kukyński Aleksander — Toruń dn. 2.I.1931 r.

Bystrzanowski Bronisław — Grudziądz dn. 30.VII.1929 r.

Poznański Franciszek — Wejherowo dn. 7.X.1930 r.

Suszczynski Marjan — Kościerzyna dn. 27.X.1929 r.

Podwórny Włodzimierz — Kartuzy dn. 20.I.1931 r.

Okręg Katowicki.

Hanke Reinhold — Katowice dn. 12.III.1931 r.

Banaś Paweł — Katowice dn. 30.X.1929 r.

Brzoska Alojzy — Rybnik dn. 1.XI.1930 r.

Steimer Alojzy — Rybnik dn. 13.IX.1929 r.

Teichman Wilhelm — Rybnik dn. 14.XI.1929 r.

Stawienda Leon — Tarnowskie Góry dn. 10.V.1930 r.

Lipiński Wilhelm — Tarnowskie Góry dn. 4.VI.1930 r.

Wrzaidło Bernard — Mysłowice dn. 29.I.1931 r.

Pniok Antoni — Mysłowice dn. 29.I.1930 r.

Dudziak Ryszard — Wodzisław dn. 21.I.1931 r.

Okręg Krakowski.

Samborski Maksymilian — Kraków dn. 11.V.1930 r.

Kwaśny Władysław — Kraków-Płaszów dn. 12.III.1931 r.

Głowacki Józef — Kraków - Płaszów dn. 16.V.1931 r.

Trzęsiński Aleksander — Kraków - Płaszów dn. 9.IX.1930 r.

Juszkiewicz Antoni — Kraków-Płaszów dn. 16.III.1930 r.

Popławski Wacław — Kraków-Płaszów dn. 8.X.1929 r.

Samoder Władysław — Dzierżycice dn. 30.VI.1930 r.

Nowotny Franciszek — Bielsko dn. 22.I.1930 r.

Szuba Antoni — Jasto dn. 11.VII.1929 r.

Szlagóra Władysław — Sucha dn. 14.VII.1930 r.

Własnowolski Stanisław — Tarnów dn. 28.VII.1930 r.

Okręg Lwowski.

Kociński Marjan — Lwów dn. 5.IV.1931 r.

Köhsling Leonard — Lwów dn. 9.II.1931 r.

Wall Edward — Stryj dn. 17.IX.1930 r.

Heyda Gustaw — Sambor dn. 29.VII.1929 r.

Pogroszewski Antoni — Sambor dn. 3.VI.1929 r.

Höhn Jakób — Sambor dn. 3.XII.1929 r.

Książek Józef — Tarnopol dn. 23.X.1929 r.

Doleczek Wilhelm — Rawa Ruska dn. 18.IX.1929 r.

Czinar Wilhelm — Rawa - Ruska dn. 7.I.1930 r.

Peitel Józef — Rawa - Ruska dn. 15.III.1931 r.

Pastawski Michał — Drohobycz dn. 26.IX.1929 r.

Ozolin Otto — Zagórz dn. 13.X.1929 r.

Okręg Stanisławowski.

Telica Stanisław — Stanisławów dn. 20.XII.1930 r.

Kullman Antoni — Stanisławów dn. 25.VII.1930 r.

Bulyn Eustachy — Stanisławów dn. 5.XI.1929 r.

Majewski Jan — Stanisławów dn. 24.VIII.1930 r.

Wiśniewski Eugenjusz — Stanisławów dn. 1.XII.1930 r.

Jaremkiewicz Leon — Czortków dn. 24.IX.1930 r.

Następnie Prezes Związku udziela głosu p. inż. Niebieszczańskiemu Dyrektorowi Kolei Państwowych w Katowicach.

Szanowni Panowie!

Doceniając rolę maszynistów w naszej organizacji kolejnictwa oraz znaczenie stanu maszynistowskiego w służbie państwowej uważałem sobie za obowiązek przybyć, aby jako gospodarz na terenie, na którym się Zjazd odbywa powitać XI-ty Walny Zjazd i życzyć skutecznych i dobrych obrad.

Słowa moje płyną z głębokiego przekonania wewnętrznego, gdyż niejednokrotnie miałem możliwość przekonać się w czasach najtrudniejszych dla Polski czym jest maszynista kolejowy i jak doniosłą rolę odegrał w ofensywie, gdy decydował o sprawach państwowych; w najtrudniejszych warunkach, gdy oficerowie nawet cofali się — maszynista padjeżdżał w ogień, narażając życie swoje i częstokroć decydował o wzięciu węzła kolejowego. Wiem,

iz maszyniści to grono ludzi, którzy znają swój stosunek do Państwa; ci ludzie, którzy w momentach niebezpiecznych nie cofnęli się, tak i teraz w chwili, gdy Państwo znajduje się w trudnych warunkach gospodarczych dopomoga, rozumiejąc, że tylko wspólnym wysiłkiem możemy dopomóc Państwu. Maszyniści stojący na świeczniku naszej służby kolejowej muszą wykazać swoje poczucie obywatelskie i poprowadzić swoje obrady tak, aby były dla dobra Państwa. Czołem!

Po przemówieniu p. dyr. Niebieszczańskiego orkiestra odegrała „Jeszcze Polska nie zginęła”.

Następnie zabrał głos przedstawiciel Oddz. Mech. p. Kołek. Na wstępie swego przemówienia podkreśla, iż wybór miejsca obrad był bardzo trafny, celowy. Delegaci będą mieli możliwość zapoznać się z okolicą Górnośląska, gdzie setki dymiących kominów świadczą o niezwykłych wysiłkach i pracy, jaka wre w tym zakątku kraju. Podkreśla znaczenie pracy maszynistów kolejowych, którzy są wybranymi pracownikami kolejowymi, którym powierzony jest ogromny majątek i których troską jest strzeżenie tego skarbu Państwa i należyte wywiązywanie się ze swych obowiązków.

Kończąc życzy Zjazdowi jaknajpomyślniejszych obrad.

W imieniu p. Wojewody śląskiego przemawiał p. Starosta, wyrażając zadowolenie, iż Zjazd odbywa się na ziemi śląskiej, gdyż przyczyni się to do poprawy stosunków międzydzielnicowych. Życzy jaknajprzyjemniejszego pobytu i pomyslnych obrad.

W imieniu Dyrektora Kolei Państwowych oraz Naczelnika W-łu Mechan. DOKP. Poznań zabrał głos p. inż. Ciesielski, życząc Zjazdowi dobrych i skutecznych uchwał, mających na celu dobro kolejnictwa i Państwa.

Następnie zabrał głos przedstawiciel Związku Zawodowego Kolejarzy, kol. Bator.

Wita Zjazd w imieniu Zaw. Zw. Kolej. Podkreśla, iż Zjazd odbywa się w wyjątkowo ciężkiej sytuacji, w jakiej klasa robotnicza się znajduje. Państwo przeżywa bardzo silny kryzys ekonomiczny i klasa robotnicza dźwiga na swych barkach skutki tego kryzysu. Przyczyny tkwią w tem, że świat robotniczy jest słabo zorganizowany, mniej ubojowiony, dlatego też kapitalizm czuje się pewnym. Stwierdza, iż między ZZK. a ZZM. istnieje przymierze nie tylko papierowe, ale takie, które zostało przypieczętowane krwią robotniczą w 1923 r. i które skutkiem tego jest nierozzerwalne.

Podkreślając raz jeszcze ciężki okres, jaki przeżywa klasa robotnicza, zwraca uwagę delegatom na to, aby w obradach swoich, przy uchwalaniu dalszych kroków postępowania — owiana ideą dobra Polski i braterstwa klasy pracującej — wytyczyli przyszłemu Zarządowi Związku takie drogi, które prowa-

działyby do zwycięstwa. Czasy są bardzo ciężkie, jednak transportowcy całego świata stoją na czele klasy pracującej i czuwają nad tem, aby klasy tej bronić w każdej chwili wspierając radą i pomocą. Wyraża przekonanie, iż Zjazd swoim stanowiskiem, swoimi uchwałami doda ducha, energii i wytrwania reprezentantom Związku. Kończąc, życzy pomysłnych obrad wznosząc okrzyk: „Niech żyje solidarność klasy robotniczej”.

Orkiestra odegrała hymn narodowy Francji „Marsyljanke”, którą wszyscy uczestnicy Zjazdu wysłuchali stojąc, oprócz przedstawicieli administracji kolejowej.

Zabiera głos przedstawiciel D. O. K. P. Katowice p. radca Dąbrowski. Wita Zjazd na ziemi śląskiej imieniem Nacz. W-łu Mech. inż. Misiewiczza. Podkreśla wyrobienie społeczne maszynistów i zrozumienie, jakie mają dla ciężkiej sytuacji w jakiej znajduje się Państwo. Dzięki wybitnej współpracy z maszynistami administracja uzyskała znaczne oszczędności. Kończąc życzy Zjazdowi pomysłnych obrad.

Następnie Prezes Zw. udziela głosu tow. Kwapińskiego, Prezesowi Centr. Kom. Klasowych Związków.

Na wstępie swego przemówienia zaznacza, że Zjazd odbywa się w warunkach bardzo ciężkich i uchwały jakie zapadną, będą miały znaczenie dla całej klasy robotniczej. Żyjemy w okresie, gdy odbiera się pracownikom państwowym uposażenie, podczas gdy artykuły drożeją. Walka o stopę życiową robotników, o potrzeby kulturalne jest walką szlachetną i nikt o to nie może nas oskarżać. Walczymy o to, aby ustrój, który doprowadził świat do ruinny zczeszł. Aby walkę naszą doprowadzić do zwycięstwa, trzeba za wszelką cenę jedności i solidarności. W walce swej ZZM. nie jest odosobniony. Jako członkowie wielkiej armii robotniczej, znajdują zawsze poparcie całego ogółu zorganizowanych w Komisji Centralnej, która poprzez wszelką akcję kolejarzy. Zjazd obecny będzie nowym etapem w zesolidaryzowaniu się wszystkich organizacji. Kończąc, życzy Zjazdowi jaknajpomysłniejszych obrad i utwierdzenia się w wierze, że wszystkie serca płoną gorąco do wspólnej walki o losy całej klasy robotniczej. Wnosi okrzyk: „Solidarność robotników polskich niech żyje”.

Następnie zabiera głos p. mec. Zaczynski z Warszawy. Wita Zjazd nie jako człowiek stojący zupełnie poza ramami organizacji, lecz jako przyjaciel, który przez kilkoletnią współpracę, wczuł się we wszystkie jej bolączki i zawsze skutecznie starał się jej bronić. Stykał się z maszynistami zawsze wtedy, gdy działał im się krzywda, gdy stawiali pod zarzutami ciężkich oskarżeń. W miarę sił swoich starał się zawsze ich uniewinnić i praca jego dała dobre rezultaty. Z naciskiem podkre-

śla pomoc jakiej w pracy swej doznawał ze strony przedstawicieli Zw. przez okazywanie mu serca, darzenie go zaufaniem i uznaniem. — W zamian za to dawał serce, które też do tak pomysłnych rezultatów pracę jego doprowadziło. Życząc pomysłnej pracy wznosi okrzyk „Związek Maszynistów niech żyje”.

Zabiera głos gospodarz i organizator Zjazdu, kol. Sobczak, Prezes Okręgu Katowickiego.

Wita wszystkich delegatów w imieniu całego Okręgu, wyrażając życzenie, aby obrady zjednały wszystkich w swoim własnym domu, gdyż tylko w jedności jest siła.

Po zakończeniu przemówień powitalnych Prezes Zw. odczytuje depesze i listy nadesłane z życzeniami pomysłnych obrad od:

- 1) p. inż. Gronowskiego,
- 2) p. inż. Felsza — Warszawa,
- 3) p. inż. Łaguny — Radom,
- 4) p. inż. Falkowskiego — Wilno,
- 5) p. inż. Bobkowskiego — Kraków,
- 6) p. inż. Siekierskiego — Warszawa,
- 7) p. inż. Wiktora — Lwów,
- 8) p. inż. Kruszewskiego — Redaktor „Techniki Parowozowej”,
- 9) tow. tow. Raabego i Dudy — C. K. P. P. Warszawa,
- 10) I. T. F. — Amsterdam,
- 11) Koła Miejscowego Radziwiłłów.

Następnie przystąpiono do pkt. 3 — przyjęcie regulaminu i porządku obrad.

Wobec tego, że M. K. przyznało tylko 2-dniowy urlop na obrady Zjazdu — przeto porządek dzienny ograniczyć musi się do tych 2 dni. Prezes proponuje następujący porządek obrad:

Piątek, dnia 7 sierpnia 1931 r.

1. Otwarcie Zjazdu.
2. Przemówienia powitalne.
3. Przyjęcie regulaminu i porządku obrad.
4. Wybór Prezydium Zjazdu i Komisji:
  - a) Matki
  - b) Finansowo - Budżetowej
  - c) Organizacyjnej
  - d) Postulatowej.
5. Sprawozdanie Komisji Mandatowej.
6. Sprawozdanie Prezydium i Głównej Kom. Rew.

Sobota, dn. 8 sierpnia 1931.

1. Sprawozdania Komisji:
  - a) Finansowo - Budżetowej
  - b) Organizacyjnej
  - c) Postulatowej.
2. Sprawozdanie Komisji Matki. Wybór Prezydium Związku i Głównej Komisji Rewizyjnej.
3. Zamknięcie Zjazdu.

Porządek dzienny przyjęty został większością głosów, regulamin przyjęto jednogłośnie.

Pkt. 4 Wybór Prezydium Zjazdu i Komisji.

Przewodniczącym Zjazdu wybrano kol. Barkowskiego Piotra; zastępcy

cami — kol. kol. Komorowskiego Jana, Spyta Stanisława, sekretarzem — kol. Siadaka Wacława.

Zjazd przystępuje do wyboru Komisji:

Do Komisji Mandatowej i Matki wybrani zostali:

Okręg Warszawski — kol. Angerstein Alfred.

Okręg Radomski — kol. Gustowski Feliks.

Okręg Wileński — kol. Brożek Teofil.

Okręg Poznański — kol. Lubiński Kazimierz.

Okręg Gdański — kol. Chmielewski Jan.

Okręg Krakowski — kol. Szymonek Edmund.

Okręg Katowicki — kol. Janus Edmund.

Okręg Lwowski — kol. Oleksik Karol.

Okręg Stanisławowski — kol. Kordysz Paweł.

Do Komisji Finansowo - Budżetowej wybrani zostali:

Okręg Warszawski — kol. Stawski Stanisław.

Okręg Radomski — kol. Wojnarski Stanisław.

Okręg Wileński — kol. Dziewałtowski Klemens.

Okręg Poznański — kol. Stasiński Hipolit.

Okręg Gdański — kol. Domiński Piotr.

Okręg Krakowski — kol. Szypuła Józef.

Okręg Katowicki — kol. Gacka Jan.

Okręg Lwowski — kol. Koczarski Wacław.

Okręg Stanisławowski — kol. Unterschutz Franciszek.

Do Komisji Organizacyjnej wybrani zostali:

Okręg Warszawski — kol. Jaworski Ignacy.

Okręg Radomski — kol. Michniowski.

Okręg Poznański — kol. Fundament Stanisław.

Okręg Gdański — kol. Jabłoński Feliks.

Okręg Krakowski — kol. Proczkowski Stanisław.

Okręg Katowicki — kol. Fuchs Jerzy.

Okręg Lwowski — kol. Lewandowski Józef.

Okręg Stanisławowski — kol. Hargesheimer Seweryn.

Do Komisji Postulatowej wybrani zostali:

Okręg Warszawski — kol. Lubiński Stanisław.

Okręg Radomski — kol. Witkowski Bolesław.

Okręg Wileński — kol. Sawlewicz Izidor.

Okręg Poznański — kol. Wojakowski Adolf.

Okręg Gdański — kol. Szumilowicz Władysław.

Okręg Krakowski — kol. Zimmerman Piotr.

Okręg Katowicki — kol. Francisek Robert.

Okręg Lwowski — kol. Białas Julian.

Okręg Stanisławowski — kol. Brzezina Alfred.

Pkt. 5. Sprawozdanie Komisji Mandatowej.

Zabiera głos Przewodniczący Komisji kol. Oleksik. Stwierdza, iż na Zjazd nie przybyli delegaci z Koła Skalmierzyce i Grodno. Komisja uznała za ważne 156 mandatów. Na wniosek Koła Toruń, aby przyznać mandat kol. Wasilewskiemu w miejscowości kol. Winnickiego, który został służbowo przeniesiony — Komisja uznała. Wniosek Koła Tarnowskie-Góry o przyznanie jeszcze jednego mandatu, ponieważ w ostatnich tygodniach przeszło wielu członków z innych Kół — Komisja pozostawiła do decyzji Zjazdu, który do wniosku się przychylił, polecając wystawienie mandatu na kol. Blachę.

Przewodniczący Zjazdu, poddaje sprawozdanie Komisji Mandatowej pod głosowanie — jednogłośnie przyjęto.

Przerwa obiadowa.

Otwarcie popołudniowych obrad godz. 2.40.

Pkt. 6. Sprawozdanie Prezydium i Głównej Komisji Rewizyjnej.

Zabiera głos Prezes Zw. — kol. Borkowski.

Zjazd zebrał się w okresie ciężkiego kryzysu ekonomicznego i przesilenia gospodarczego w Państwie. W okresie sprawozdawczym Związek miał bardzo trudne warunki pracy. Złożone w Sejmie projekty pragmatyki i przepisów emerytalnych do dziś leżą niezafatwione i Związek nie miał możliwości oddziaływania na ciała ustawodawcze, albowiem Rząd nie dopuszczał poprzedniego Sejmu do dyskusji nad temi sprawami, w obecnym Sejmie posiada oddaną sobie, bezkrytyczną większość. Obiektów uczynione przed wyborami nie tylko, że nie zostały spełnione, ale przeciwnie — zaczęto ograniczać nasze prawa coraz bardziej i stwarzać warunki bytu nie do zniesienia. Łatanie budżetu kosztem prac. państwowych, wydatna obniżka płac miała wywołać zrozumiałe rozgoryczenie i konieczność samoobrony; tem więcej, że przyszło jeszcze wstrzymanie etatów i awansów z dn. 1.1.31 r., zmniejszenie diet i za przeprowadzkę, zmiana ustawy uposażeniowej, proponowana obniżka godzinowo - kilometrowego o 20%. Okazały się tutaj skutki większości sejmowej i przedstawicieli klubu B. B., którzy głosy swoje oddali za obniżką poborów.

Pewne możliwości, które w poprzednim Sejmie otwierały się w dziedzinie budżetowej, zostały przez nas w pełni wyzyskane. Uzyskaliśmy podwyżkę godzinowo - kilometrowego od 10 do 16% co stanowi zł. 7.869.900, umiarkowanie co stanowi zł. 2.446.900, oraz awanse co

stanowi zł. 1.500.000. Sukces nasz jest bardzo widoczny: 11 milionów 746 tys. Licząc się z tem, że pieniądze te uzyskaliśmy dla członków naszych, przeciętnie na członka wypadnie zł. 1.174.60, dzieląc to przez 6 (wysokość miesięcznej składki członkowskiej) otrzymamy 195 mies., czyli z sumy tej członkowie mogą przez 16 lat opłacać Związek.

Przeciwko zamachom na uposażenia pracownicze występowałam bardzo energicznie ze Związkiem Kolejarzy. Zwołane wiece trzy na Górnym Śląsku, jeden w Warszawie zgromadziły tysiące prac. państw i zdecydowaną swą postawą wstrzymały dalsze zakusy Rządu na płace prac.; wstrzymana została zamierzona zniżka godzinowo - kilometrowego oraz asygnowano 5 milj. tytułem doraźnej pomocy dla pracowników w niższych grupach uposażenia.

W okresie sprawozdawczym utrzymywaliśmy ścisły kontakt z Zawodowym Związkiem Kolejarzy. Nacisk rządowy na organizacje dał ten rezultat, że w najcięższym okresie dla pracowników państwowych, gdy potrzeba było zjednoczenia wszystkich sił i solidarności w Centralnej Komisji Porozumiewawczej Prac. Państwowych, pozostały tylko Związki: ZZM., ZZK., Związek Więzienników i Związek Pracowników na drogach wodnych — z ogółu 15 Związków. Sprzeniewierzył się ideałom pracowniczym Z. U. K. i gdyby udało się nieszczera robota tego Związku już od 1.VI obciążłoby nas pobory godz. klm. o 20%.

Poruszając sprawę przynależności ZZM. do Centr. Kom. Zw. Klas. oraz I. T. F. — Prezes Związku stwierdził, iż była to jednomyślna uchwała Zjazdu Poznańskiego, która wyszła Związkowi na dobre. Skoro pracodawcy w postaci Rządów i prywatnych przedsiębiorców utworzyli wspólną organizację pracodawców — pracownicy siłą rzeczy dla obrony praw swoich utworzyli organizację międzynarodową pracowniczą. Tylko ludzie nieświadomi widzą w tem zamach na ustroj państwowy lub społeczny. Jest to tylko obrona swych słusznych praw na drodze legalnej i środkami dozwolonymi.

W okresie sprawozdawczym zaszła zmiana w potrącaniu wkładek członkowskich na rzecz ZZM. — Ministerstwo Komunikacji cofnęło dotychczasowy system potrącania wkładek, uzależniając potrącanie wkładek od poddania się pod kontrolę M. K. — Związek nasz odmówił podpisania tej deklaracji bynajmniej nie dlatego, aby obawiał się kontroli — lecz celem zachowania swej samodzielności i niezależności. Przygotowaliśmy natychmiast cały aparat ewidencyjny do ściągania wkładek z wolnej ręki. I dziś poszczycić się możemy rezultatami. Członków nie straciliśmy, a ponadto mamy pewność, że ci, którzy należą dziś do Z. Z. M. to członkowie uświadomieni, którzy zdają sobie

sprawę z wartości i celowości przy należeniu do Związku.

W dziedzinie stosunków wewnętrznych stwierdzić należy, że pomoc prawna oraz praca kulturalno - oświatowa stoi na wysokości zadania.

Prezes Zw. wyraża podziękowanie p. mec. Zaczynskiemu z Warszawy, p. mec. Aschenbrennerowi z Krakowa oraz p. dr. Żmiałowskiemu dotadcy prawnemu naszego Związku, którzy pracą swoją doprowadzili do tak świetnych wyników, że dziś ani jednej sprawy nie mamy przegranej. — Praca kulturalno - oświatowa spoczywała w rękach p. inż. Kruszewskiego, redaktora „Techniki Parowozowej”, któremu Prezes Zw. wyraża podziękowanie za niestrudzoną w krzewieniu wiedzy technicznej wśród członków.

Kończąc swoje sprawozdanie Prezes Zw. stwierdza, iż jakkolwiek praca była bardzo ciężka, to jednak Prezydium i Zarząd Główny robiło wszystko, aby bronić praw swych członków. — Obecnie, gdy mamy poza sobą cały świat pracy gdy zespoleńi jesteśmy z klasą robotniczą — walka o postulaty i prawa nasze powinna odnieść zwycięstwa.

Sprawozdanie kol. Prezesa przyjęli zebrani gorącym oklaskami.

Wiceprezisi Związku — kol. kol. Komorowski i Spyt uzupełnili sprawozdanie kol. Prezesa, podkreślając, iż mimo, że ciężko było cośkolwiek uzyskać, jednak załatwiona została ostatecznie sprawa nie — fachowców w DOKP Katowice, uzyskano umundurowanie dla ślusarzy — kandydatów oraz dla pełniących obowiązki dyspozytorów oraz załatwiono sprawę etatów i listy starszeństwa. — Kol. Spyt zaznacza, iż pracował nie tylko w Prezydium Zw., ale i w Krakowie, jako Prezes Okręgu, gdzie praca nie była łatwa. — Kończąc wznosi okrzyk na cześć Z. Z. M.

Zabiera głos sekretarz Zw. kol. Siadak, zdając sprawozdanie organizacyjne.

Na wstępie zaznacza, iż praca Prezydium nie miała normalnych, spokojnych warunków. — Ciągłe wicherzenia opozycji odrywały od tych prac, którym Prezydium winno poświęcić wszystkie swe wysiłki. Wreszcie opozycja została złamana i tym wszystkim kolegom z zagrożonych placówek jak to: Poznań, Kraków, Łódź, należy się największe uznanie za ich zdecydowaną postawę i obronę całości Związku.

Zmiana systemu zbierania wkładek wyszła Związkowi na dobre, gdyż usprawniliśmy kontrolę przy wpłacaniu wkładek z wolnej ręki, i nie straciliśmy niezależności organizacyjnej.

Poruszając sprawę działalności Kół i Okręgów sekretarz Zw. stwierdza, iż praca ta nie stała na wysokości zadania. Jakkolwiek z jednej strony dawało się zauważyć zainteresowanie sprawami organizacyjnymi, dość częste zebrania i interwencje — z drugiej jednak strony; na

zebraniach nieporuszano spraw zasadniczych i nie widać było dążności do rozszerzenia horyzontu uświadomienia społecznego i oświatowego. Pomimo to jednak praca Okręgów i Kół była olbrzymia, za co należy im się pełne uznanie.

W wykonaniu uchwały X Walnego Zjazdu przeprowadzone zostało w poprzednim okresie przystąpienie Z. Z. M. do Komisji Klasowych Związków oraz do I. T. F. Przez przystąpienie to Związek nasz dużo skorzystał. Tworząc jedną całość ze wszystkimi organizacjami całego świata zagwarantowaną mamy pomoc w każdej potrzebie i poparcie każdej inicjatywy. Gdy pójdziemy razem z całą klasą pracującą, wtedy zapewnione mamy zwycięstwo.

Reasumując swoje uwagi kol. Siadak stwierdza, że w ostatnich czasach dała się zauważyć jednolitość i zwartość naszej organizacji oraz solidarność wśród członków.

Przewodniczący udziela głosu skarbnikowi Zw. kol. Sommerfeldowi, który omawia stan majątkowy Związku, budżet oraz poważniejsze operacje finansowe, jakich dokonał Związek w poprzedniej kadencji.

Przewodniczący zarządza przerwę.

(D. c. n.).

SPÓŁDZIELCZOŚĆ

SPÓŁDZIELCZOŚĆ KREDYTOWA WŚRÓD PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH.

Jak wiadomo spółdzielczość jest formą obrony interesów gospodarczych klas uboższych. Jest charakterystycznym, iż najsilniej rozwija się spółdzielczość w okresie kryzysu gospodarczego, gdy wzrasta bieda i nędza.

W obecnym czasie powszechnej pauperyzacji mas mówi się coraz częściej o spółdzielniach kredytowych. Życie nasze wymaga więcej pomocy kredytowej — lecz pomocy takiej, która nie stanie się pijawką wysysającą krew naszą i siły. Kapitalistyczne banki kredytu nam nie udzielą. Potrzeba własnych kas oszczędnościowo - kredytowych staje się kwestją żywotną. Kasy takie, tak co do swego celu, jako też organizacji i formy wkładów najbardziej odpowiadają klasie pracującej. Wymagają mniejszych ofiar, a dają większe rezultaty. Wytwarzają fundusze wspólne, służące wszystkim członkom. Oszczędność wzrasta tutaj pod wpływem idei solidarności oraz korzyści osobistej.

Wśród pracowników kolejowych istnieją zaczątki: 1) w Warszawie — Spółdzielnia Kredytowa pracowników Z. Z. K., 2) w Bydgoszczy w czerwcu 1931 r. powstała Okręgowa Spółdz. Kredytowa Prac. Kolejowych członków Z. Z. K. Słyszeliśmy o podobnej spółdzielni w Cielmie. Na terenie ogólnie - urzędniczym w Warszawie tworzy się Bank Urzędniczy i t. p. i t. p.

Na pozór wydawałoby się mogło paradoksalnym: jak można podczas zmniejszania płac, redukcji, oberwania różnych dodatków, mówić o spółdzielniach oszczędnościowo - kredytowych.

Naszem zdaniem jest to požądaniem. Załamywanie rąk i narzekanie samo — mało pomoże — i nic nie daje konkretnego.

Proletariat naogół, jeżeli ma pewne kwoty, zaoszczędzone w lepszych czasach gospodarczych, składa je przeważnie, o ile nie lokuje w rękach prywatnych, do P. K. O., kas miejskich lub banków prywatnych. Niewątpliwie decyduje tutaj kwestja pewności wkładów obok korzystnego procentu. PKO. — daje bezsprzecznie największą pewność. Niestety co do innych lokat jakże często mamy zawód. Przy lokatach w rękach prywatnych, dających wyższe oprocentowanie, kapitał nierzadko przepada, zaś plajty banków są na porządku dziennym.

Składanie przytem kwot oszczędnościowych do banków kapitalistycznych nie jest słusznym i zdrowym. Pieniądz proletariacki raczej powinien zasilać instytucje robotnicze i nie być używany dla rozwoju kapitalizmu — wroga klasy pracującej. **Budowanie własnych proletariackich Spółdzielni Oszczędnościowo - Kre-**

dytowych jest o tyle słuszne, że istnieją one nie tylko dla zbierania oszczędności — lecz i dawania kredytów w ciężkich chwilach członkom proletariuszom.

Jeżeli jednak spółdzielnie kredytowe mają się zdrowo rozwijać, to muszą one podlegać szeregu warunkom, by z jednej strony nie upadły, z drugiej się nie wynaturzały. Warunki te są następujące:

1) **Zasięg terytorjalny spółdzielni** musi być dość duży lub też obejmować duże miasto. Zbyt mały teren nie da większej ilości udziałowców, przez co sumy oszczędności i kredytów są zmałe, by pokryć choćby minimalne koszty prowadzenia.

2) **Władze spółdzielni** muszą składać się z najsolidniejszych jednostek. Z jednej strony daje to gwarancję uczciwego prowadzenia spółdzielni, z drugiej wzbudza zaufanie nazewnątrz.

3) **Spółdzielnia kredytowa** winna należeć do Związku Rewizyjnego. Wtedy podlega ona kontroli. Związek Rewizyjny czuwa, opiekuje się, instruuje i ustrzeżę przed błędami organizacyjnymi. Spółdzielnie należące do Związków Rewizyjnych, wzbudzają z reguły większe zaufanie u członków składających oszczędności.

SPRAWY SŁUŻBOWE

WYJAŚNIENIA DO „PRZEPISÓW O PRZEJAZDACH I PRZEWOZACH ULGOWYCH NA P. K. P.“

W N-rach 14/172 i 15/173 „Maszynisty” z r. ub. zamieściliśmy przepisy o przejazdach i przewozach ulgowych na P. K. P. W Dzienniku Urzędowym M. K. Nr. 13 z r. b. poz. 103 Ministerstwo Komunikacji zamieszcza wyjaśnienia do tych przepisów, które poniżej podajemy:

Na zapytanie jednej z Dyrekcyj O. K. P. Ministerstwo Komunikacji udziela następujących wyjaśnień do „Przepisów o przejazdach i przewozach ulgowych” (Nr. A 6):

do § 3, p. 3 a i p. 3 b. O przyznaniu ulg przejazdowych dla żony pracownika decyduje wspólność małżeńska, przyczem należy przyjąć, że wspólność ta istnieje tak długo, jak długo nie nastąpiła sądowa separacja. Przyznanie dodatku ekonomicznego jest warunkiem przyznania prawa do ulg dla żony tylko w tym przypadku, gdy chodzi o żonę pracownika emerytowanego, poślubioną po jego przejściu w stan spoczynku.

Żonę rencisty, który zawarł związek małżeński po zwolnieniu ze służby i który nie ma prawa do pobierania dodatku ekonomicznego na żonę, nie służy prawo do ulg przejazdowych.

Prośby o ulgi przejazdowe dla dzieci (pasierbów) mogą wnosić tylko osoby, uprawnione do występo-

wania z takimi prośbami po myśli postanowień § 3 ustęp ostatni (pracownik względnie opiekun). Okoliczność, czy dzieci te żyją wspólnie z ojcem, nie jest decydująca przy przyznawaniu ulg. Prawo do ulg dla dzieci nie jest również uzależnione od przyznania dodatku ekonomicznego dla tych dzieci.

Dzieciom ułomnym (chorym) przysługują pełne prawa do ulg przejazdowych (dowody tożsamości, bezpłatne bilety w ramach przewidzianych w § 6 „Przepisów” i t. d.). Ułomność wzgl. choroba dziecka winna być ustalona w sposób określony w rozp. Ministra Kolei Żel. z dnia 13 grudnia 1923 r., Nr. 1.18441/2/21.

Dowody tożsamości dzieci należy odbierać z końcem tego roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 18, wzgl. 24 rok życia.

Do § 3, p. 4 i § 12: Pracownik mający dwie sługi, może otrzymać jedno tylko „zaświadczenie imienne” (§ 12) w miesiącu dla którejkolwiek z nich.

Pracownicy emerytowani mogą wnosić prośby o zaświadczenia imienne dla sług tylko do Dyrekcji macierzystej (w której ostatnio pełnili służbę).

Prośby o ulgi dla byłych pracowników, chorych umysłowo, wnoszą osoby, ustanowione przez sąd kuratorami chorych.

Do § 4, p. 5: Dzieci, uczęszczające do szkół prywatnych, którym Ministerstwo Wyznań Religijnych i O-

twierzenia Publicznego nadało prawa szkół państwowych, mają prawo do biletów okresowych (szkolnych).

Do § 6, p. 4: Pracownikom, nie mającym prawa do ulg przejazdowych, należy wydawać bilety bezpłatne ważne tylko na czas trwania urlopu.

Do § 7: Bilety żywnościowe upoważniają do przejazdu tylko pracowników lub członków ich rodzin, wymienionych w § 3, p. 3 „Przepisów, względnie ich sługi.

Do § 8, B, ustęp przedostatni: Na podstawie wydanego pracownikowi zaświadczenia na drugi wagon o sile nośnej 15 ton, może on przewieźć tylko zwierzęta domowe i plony rolne.

Do § 8 C: Ustęp ten nie przewiduje co do odległości żadnych ograniczeń przy przewożeniu zwłok.

Do § 9: Osoby, towarzyszące z polecenia lekarza chorym pracownikom, nie mają z tego tytułu prawa do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu.

Do § 10: Dzieci, które ukończyły 7 rok życia, powinny posiadać własne dowody tożsamości.

Do § 14: Dyrekcje O. K. P. mogą wydawać pracownikom, przynależnym do innych okręgów dyrekcyjnych, bezpłatne bilety jedynie w niecierpiących zwłoki i zasługujących na uwzględnienie wypadkach. O wydaniu takiego biletu należy zawiadomić bezzwłocznie Dyrekcję macierzystą.

Do § 15: Podwyższenie klasy biletów dla pracowników jest niedopuszczalne.

Do § 19: Oddziały nie są uprawnione do wystawiania kart tożsamości.

Poza swój okręg Dyrekcje Okręgowe Kolei Państwowych mogą wystawiać jedynie bilety okresowe bezpłatne „szkolne” (§ 4, p. 5), jeżeli zachodzi tego istotna potrzeba. Wszelkie inne bezpłatne bilety okresowe Dyrekcje O. K. P. mogą wydawać tylko na przejazdy w granicach własnego okręgu.

Wyjaśnienie do § 107 pragmatyki służbowej.

W Dzienniku Urzędowym M. K. Nr. 13 z r. 1931 poz. 101. Ministerstwo zamieściło wyjaśnienia do § 107 pragmatyki służbowej:

Wymienione w § 107 ust. 1 pragmatyki służb. (Rozp. Rady Min. z dnia 8.VII.1929 r. o stosunku służbowym pracowników „Przedsiębiorstwa P. K. P.”, Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 447) prawo wniesienia zażalenia przeciwko orzeczeniu Komisji Dyscyplinarnej w sprawach o wznowienie postępowania dyscyplinarnego przysługuje zawsze obu stronom, t. j. stronie, która żądała wznowienia postępowania i stronie, która wznowienia postępowania nie żądała.

W związku z powyższem odpis orzeczenia w sprawach o wznowienie postępowania dyscyplinarnego Komisje Dyscyplinarne doręczać powinny obu stronom, t. j. pracownikowi i rzecznikowi dyscyplinarnemu.

wego Z. Z. M. w Gdyni. — Porządek dzienny obejmował: 1) Odczytanie protokołu z ostatniego zebrania. 2) Sprawozdanie Przewodniczącego Koła z działalności Zarządu. 3) Przemówienie Prezesa Okręgu. 4) Dyskusja. 5) Wolne wnioski. W zebraniu uczestniczył Prezes Okręgu — kol. Hernet.

Protokół odczytany przez sekretarza Koła przyjęty został bez zmian do wiadomości. Zabrał głos Przewodniczący Koła, zdając szczegółowe sprawozdanie z działalności Zarządu za ubiegły rok. Prezes Okręgu kol. Hernet wygłosił referat na temat ogólnych warunków ekonomicznych i gospodarczych w kraju oraz poruszył szereg spraw organizacyjnych. Po sprawozdaniu Przewodniczącego Koła oraz po referacie kol. Hernet wywiązała się dyskusja, w rezultacie której uchwalono rezolucję treści następującej:

„Zebrani w dn. 23 maja 1931 członkowie Koła Z. Z. M. Gdynia wyrażają stanowczy protest przeciwko obniżeniu poborów tak stałych jak i ubocznych. Zdaniem maszynistów gdańskich nie można tej obniżki tłumaczyć koniecznością utrzymania równowagi budżetowej Państwa.

Protestujemy w sposób kategoryczny przeciwko wstrzymaniu awansów, konstatując, iż zarządzenie to krzywdzi dotkliwie drużyny parowozowe, które przez długi czas na awanse czekają.

Apelujemy do Zarządu Głównego Z.Z.M., aby nie ustawał w pracy, zabiegając gorliwie o cofnięcie krzywdzących nas zarządzeń. Ze swej strony przyrzekamy solidarne poparcie wystąpienia Zarządu Głównego.

W wolnych wnioskach omawiano sprawy miejscowe.

GNIEZNO.

Walne Zebranie Koła. Dn. 14 marca 1931 odbyło się Walne Zebranie Koła. W zebraniu uczestniczyli: Prezes Zw. — kol. Borkowski, Skarbnik Zw. — kol. Sommertfeldt, wice-prezes Okr. — kol. Doliński, przedstawiciele administracji p. kontroler Karaśkiewicz i p. Haberko, przewodniczący Koła Inowrocław kol. Stasiński oraz ze Zbąszynia kol. Ryba. Porządek dzienny obejmował: 1) Zagajenie. 2) Wybór Prezydium Zebrania. 3) Odczytanie protokołu z poprzedniego Zebrania. 4) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej. 5) Dyskusja nad sprawozdaniem. 6) Wybór Zarządu. 8) Przemówienie przedstawicieli Zarządu Głównego. 9) Wolne wnioski.

Na wniosek okł. Borkowskiego wybrano Zarząd Koła do Prezydium Zebrania.

Po odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania zabrał głos przewodniczący Koła kol. Lubiński. Zdając obszernie sprawozdanie z działalności Zarządu za ubiegły okres, stwierdza iż praca w tym okresie była wyjątkowo trudna, jednak dzięki solidarnej współpracy Zarządu zdołano załatwić wiele kwestyj z rezultatem pomyślnym dla członków. Dzięki pomocy p. kontrolera Karaśkiewicza Zarząd Koła założył Kółko Techniczne, które rozwija się doskonale. Sprawozdanie Przewodniczącego uzupełnił kol. Janasek, sekretarz Koła, Skarbnik Koła przedstawił stan Kasy. Na wniosek członka Komisji Rewizyjnej kol. Smietanko udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorjum.

Przy wyborach do Zarządu Koła zebrani jednogłośnie uchwalili, aby pozostawić Zarząd w tym samym składzie, co dotychczas, t. zn. Przewodniczący — kol. Lubiński Kazimierz, zastępca — kol. Nowak Stefan, sekretarz — kol. Janasek Leon, skarbnik — kol. Wasilewski Franciszek. Komisja Rewi-

ŻYCIE ZWIĄZKOWE

WYSTĄPIENIA I INTERWENCJE PREZYDJUM.

Dnia 17.VII.31 — w M. K. w sprawach Siarkowskiego, Stielera, Lamparskiego, Sokołowskiego, Piskorskiego, Gregorka — kol. Komorowski.

Dnia 23.VII.31 — w D. O. K. P. Radom w sprawie redukcji pom. maszynistów, zdyskwalifikowanych, listy starszeństwa, translokacji z par. Strzemieszycy do Skarżyska — kol. kol. Borkowski, Głejzer.

Dnia 27.VII.31 — w M. K. w sprawie wypłaty komornego dla Piotrkowa — kol. Borkowski.

Dnia 29.VII.31 — w M. K. w sprawie wypłaty komornego dla Piotrkowa — kol. kol. Borkowski, Stefanik, dr. Żuniak.

PRACE ORGANIZACYJNE PREZYDJUM.

Dnia 19.VII.31 — Odczyt p. inż. Kruśzewskiego w Kowlu — kol. Borkowski.

Dnia 19.VII.31 — Zebranie Naczelnego Komitetu P. P. S. — kol. Siadak.

Dnia 20.VII.31 — Zebranie Koła Warszawa — Gdańska — kol. Borkowski.

Dnia 22.VII.31 — Zebranie Koła Kielce — kol. Borkowski.

Dnia 22.VII.31 — Zjazd Okręgu Warszawskiego — kol. kol. Komorowski, Siadak.

PIOTRKÓW.

Wybór Zarządu. Dnia 19 maja 1931 na zebraniu Koła dokonano wyborów do nowego Zarządu: Przewodniczący — kol. Stefanik Antoni, Sekretarz — kol. Dydziński Longin, Skarbnik — kol. Włodarski Władysław. Komisja Rewizyjna: kol. kol. Wyszemirski Jan, Buza Edward, Miłewski Edwin.

CZEREMCHA.

Wybór Zarządu. Dnia 30 maja 1931 r. na zebraniu członków Koła wybrano nowy Zarząd w następującym składzie: Przewodniczący — kol. Gorel Józef, zast. przewodn. kol. Badewicz Andrzej, Sekretarz — kol. Baranowski Władysław, Skarbnik — kol. Kucharski Stanisław. Komisja Rewizyjna — kol. kol. Podoliński Józef, Balcerzyk Lucjan, Studziński Wincenty.

GDYŃIA.

Zebranie Koła. Dnia 23 maja 1931 r. odbyło się zebranie członków Koła miejscowo-

zyjna — kol. kol. Smietanko, Nowicki, Kałna.

Następnie Przewodniczący udzielił głosu kol. Borkowskiemu, który w obszernym referacie omówił warunki gospodarcze kraju oraz położenie finansowe pracowników państwowych z dziedziny organizacyjnej poruszył sprawę potrącania wkładek.

Kol. Dolński omówił sprawę przynależności Z. Z. M. do I. T. F.

W dyskusji nad wymienionymi referatami uchwalono rezolucję protestującą przeciwko obniżkom płac oraz wzywającą prezydium do akcji zapobiegawczej.

W wolnych wnioskach poruszono sprawę turnusów.

WSPOMNIENIA POŚMIERTNE

ś. p. **Piekutowski Edward**.

Dnia 1.VII.31. zmarł długoletni członek naszej organizacji Koła Białostok ś. p. **Edward Piekutowski**. Zmarły pracował wiele na niwie organizacyjnej, piastując przez dłuższy czas urząd członka Komisji Rewizyjnej w Kole miejscowym.

Cześć Jego pamięci!

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie ś. p. **Edwarda Piekutowskiego**, a w szczególności księdzu kanonikowi **Abramowiczowi**, p. p. **Prokopowi Roszkowskiemu**, **Onoszkowi**, orkiestrze ogniskowej — składamy serdeczne podziękowanie.

żona i córka.

ś. p. **Szczepaniak Franciszek**.

Dn. 23.III.31. zmarł nagle długoletni członek Koła Poznań, ś. p. kol. **Franciszek Szczepaniak**. W pogrzebie wzięli udział wszyscy woźni od służby kolejowej oraz orkiestra kolejowa.

ś. p. kol. **Szczepaniak** cieszył się uznaniem i sympatią w gronie kolegów dla swych zalet charakteru i serca, a przedwczesna śmierć Jego stanowi dotkliwą stratę dla rodziny i kolegów.

Cześć Jego pamięci!

PODZIĘKOWANIA.

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie ś. p. **Jana Gołaja**, maszynisty par. Warszawa - Wileńska a w szczególności Kolegom zmarłego — składają serdeczne „Bóg zapłać”.

żona i dzieci.

Kolegom mego zmarłego męża, ś. p. **Zygmunta Wileńskiego**, którzy nieśli mi pomoc materialną w czasie jego długotrwałej choroby, zwierzchnikom pp. inż. inż. **Feldowi** i **Wciślickiemu**, oraz wszystkim kolegom,

NA RATY bez zaliczki

ZEGARY

ścienne, zegarki, pierścionki, kolezki obrączki **CH. GUTMACHER**

Warszawa,

ul. Smocza Nr. 21 m. 7, róg Dzielna

którzy okazali mi tyle współczucia w odprowadzeniu drogiej mi żwłok na miejsce wiecznego spoczynku — składam serdeczne „Bóg zapłać”.

żona.

WYCIECZKA LEKARZY KOLEJOWYCH I PRZEDSTAWICIELI PRASY STOŁECZNEJ NA KOLONJĘ LETNIĄ W ALEKSANDROWIE KUJAWSKIM.

Ostatnio Zarząd Towarzystwa Kolonji Letnich Pracowników Warszawskiej Dyrekcji Kolei Państwowych zorganizował wycieczkę na swoją kolonję letnią w Aleksandrowie Kujawskim. W wycieczce tej poza gronem wyższych urzędników Ministerstwa Komunikacji i Warszawskiej Dyrekcji Kolejowej wzięła udział grupa przedstawicieli prasy stołecznej codziennej i zawodowej kolejowej oraz liczna grupa lekarzy kolejowych.

Rolę gościnnych gospodarzy pełnił Zarząd Towarzystwa w osobach Dyrektora dr. med. **Wacława Gronowskiego**, Skarbnika **Stanisława Wolskiego** i sekretarza Zarządu **Wacława Skrzypkowskiego** oraz w osobie gościnniej i niestrudzonej gospodyni pani dr. **Gronowskiej**.

Goście oprowadzani przez dr. **Gronowskiego**, który udzielał szczegółowych wyjaśnień, zwiedzili dokładnie kolonję i Zakład Leczniczy w Aleksandrowie Kujawskim, które utrzymywane są dzięki działalności Towarzystwa Kolonji Letnich Pracowników Warszawskiej Dyrekcji Kolei Państwowych.

Tak kolonja, jak i Zakład zorganizowane są według wymagań nowoczesnej wiedzy lekarskiej i pozwalają na przeprowadzanie kuracji najnowszymi metodami. W Zakładzie przeprowadza się kurację hydrogajetyczną, korzystając z kąpieli mineralnych, gazowych, elektrycznych, ciepłych oraz masa-

żu wibracyjnego i różnego rodzaju nagrzewania.

Niezmiernie miłe wrażenie sprawia kolonja letnia dla dzieci Pracowników Warszawskiej Dyrekcji Kolei Państwowych, która mieści się w świetnie utrzymanych i odpowiednio przystosowanych budynkach. Tak Zakład, jak i kolonja kierowane są przez fachowe siły lekarskie i pielęgniarskie.

Podania o przyjęcie do Zakładu i na kolonję załatwia Centrala Towarzystwa Kolonji Letnich w Warszawie; Al. Jeruzolimskie 6 m. 5.

Dzięki wycieczce grono przedstawicieli prasy oraz lekarzy kolejowych miało możliwość nacechnie przekonać się tak bardzo pozytywnej i godnej poparcia akcji Towarzystwa Kolonji Letnich Pracowników Warszawskiej Dyrekcji Kolei Państwowych.

FUNDUSZ SIEROT PO MASZYNISTACH KOLEJOWYCH

Personel biurowy Centrali Z.Z.M. w Warszawie przekazał zł. 150, ofiarowane przez p. mec. **Aschenbrennera** z Krakowa w uznaniu pracy tegoż personelu przy wydaniu sprawozdania z działalności Związku — na fundusz sierot po maszynistach kolejowych.

WP. Mec. **Aschenbrennerowi** wyrażamy serdeczne podziękowanie za nadesłane nam wyrazy uznania oraz ofiarność, która pozwoliła nam przyczynić się do poparcia tak szlachetnego celu.

Personel biurowy Z.Z.M.

Warszawa.

Stryj, największy w Polsce ośrodek handlu drzewem, pięknie nad rzeką **Stryjem**, u stóp Karpat położone, 40.000 mieszkańców liczące miasto Zagłębia **Borysławskiego**, posiada Trzyklasową Koedukacyjną Szkołę Handlową. Jest to

ŚREDNIA SZKOŁA HANDLOWA

do której przyjęci być mogą uczniowie (nice), którzy ukończyli co najmniej 3 klasy gimnazjum lub 7 klas szkoły powszechnej.

Nauka w Szkole trwa 3 lata, poczem uczniowie zdają egzamin końcowy.

Młodzież Szkoły korzysta z tych samych praw, co młodzież gimnazjów z pełnymi prawami państwowymi:

1. Prawo do zwrotu czesnego ze Skarbu Państwa, jeżeli są dziećmi funkcjonariuszy państwowych (kolejowych) w służbie czynnej. Ci więc mają naukę bezpłatnie.

2. 50% zniżki na kolejach państwowych.

3. Absolwenci Szkoły otrzymują w służbie państwowej (kolejowej, skarbowej, administracyjnej, sądowej i t. d.) taką samą kategorię, jak maturzyści gimnazjów, a więc kat. 11 urzędników ze średnim wykształceniem.

4. Absolwenci korzystają z takich praw w służbie wojskowej, jak absolwenci 6 klas gimnazjum.

W Szkole kształci się około 200 młodzieży ze wszystkich dzielnic Polski. Do wpisu należy przesłać ostatnie świadectwa szkolne, wyciąg metr. oraz zł. 20.— tyt. jednorazow. niezwrótnego wpisowego.

Młodzież zamiejscowa mieszka w bursie dla chłopców za opłatą zł. 60.— bądź w internacie dla dziewcząt za zł. około 70.—, bądź na stancjach prywatnych, które są tańsze.

Na żądanie dalsze informacje i prospekt. Listy adresować należy: Trzyklasowa Koed. Szkoła Handlowa **F. Świdorskiego**, **Stryj**, Trybunalska 24. **Stryj** leży na linii kolejowej **Lwów-Ławoczne**.

CENT OGŁOSZEN: Cała strona — zł. 400.—, 1/2 strony — zł. 250.—, 1/3 strony — zł. 180.—, 1/4 strony — zł. 150.—, 1/5 strony — zł. 120.—, 1/6 strony — zł. 90.—

Wydawca: Zaw. Zw. Maszyn. Kolej.

Red. odpow. **Wacław Świątek**.

Odbito w drukarni „Robotnika”, Warecka 7.